

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Kfv.III.37.873/2022/2.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Gyurán Ildikó előadó bíró, Dr. Farkas Katalin bíró, Dr. Sugár Tamás bíró, Dr. Bérces Nóra bíró

A felperes: név1 (cím1.)

A felperes képviselője: Dr. Palotás Csongor Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Palotás Csongor, cím2)

Az alperes: Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Győri Járási Hivatala (9023 Győr, Szabolcska Mihály utca 1/A.)

Az alperes képviselője: dr. Herédi Erika kamarai jogtanácsos

Az alperesi érdekelt: név2 (cím3)

Az alperesi érdekelt képviselője: dr. Máté Ildikó ügyvéd (cím4)

A per tárgya: gyámügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes, 14. szám alatt

A felülvizsgálni kért jogerős ítélet: a Győri Törvényszék 2022. október 5-én kelt 10.K.700.926/2022/13. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A befogadhatóság alapjául szolgáló tényállás

[1] A Győri Járásbíróság P.20.923/2016/7/I. számú végzésével a felperes és az alperesi érdekelt 2007. július 27-én született név³ utónevű és 2010. augusztus 1-jén született név⁴ utónevű gyermekei kapcsolattartása vonatkozásában a felek egyezségét jóváhagyta.

[2] Az alperesi érdekelt 2022. április 20-án előterjesztett kérelmében kérte a kapcsolattartás megváltoztatását akként, hogy a felperes a folyamatos kapcsolattartás keretében a gyermekekkel havonta egy alkalommal, szombati napon, gyámhivatali felügyelet mellett tarthassa a kapcsolatot, továbbá vonja meg az elvitel jogát és az időszakos kapcsolattartásokat szüntesse meg.

[3] Az alperes 2022. április 26-án a kiskorú gyermekek pszichológiai szakértői vizsgálatát rendelte el és a vizsgálat elvégzésére a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálatot, mint nevelési tanácsadót rendelte ki szakértőként.

[4] Az alperes a 2022. június 8-án kelt GY-02/06/1577-13/2022. számú végzésével a megküldött pszichológiai szakvélemény és tárgyalási jegyzőkönyv kapcsán felhívta a felperest 5 napon belüli nyilatkozattételre. A végzés indokolása tartalmazta, hogy a tényállás teljeskörű tisztázása érdekében szükség van a felperesnek a pszichológiai szakvéleményre és tárgyalási jegyzőkönyvre vonatkozóan tett nyilatkozatára. Az alperes hivatkozott az Általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 63. § (1) bekezdésére.

[5] A felperesi jogi képviselője részére a végzés 2022. június 17-én kézbesítésre került, arra 2022. június 22-én terjesztett elő érdemi nyilatkozatot.

[6] Az alperes a felperesi nyilatkozat beérkezését megelőzően, 2022. június 20-án kelt GY-02/06/1577-17/2022. számú határozatával a felperes kapcsolattartását akként korlátozta, hogy folyamatos kapcsolattartás keretében jogosult a kiskorú gyermekeivel az elvitel joga nélkül minden hónap utolsó páros naptári hetének szombati napján 9 órától 12 óráig a Győri Család- és Gyermejkölési Központ által szolgáltatott kapcsolattartási ügyeletén a Sziget-kék Községi Tér helyszínén kapcsolatot tartani felügyelt kapcsolattartás formájában. Kimondta, hogy a kapcsolattartásra felügyelő szakember jelenlétében és tanácsadása mellett kerülhet sor. Döntését alapvetően a szakértői véleményre alapította.

[7] A felperes kereseti kérelmet terjesztett elő az alperes határozatával szemben, amelyben elsődlegesen annak megváltoztatását és a kapcsolattartás korlátozásának mellőzését, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.

Az elsőfokú ítélet

[8] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az alperes GY-02/06/1577-17/2022. számú határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte.

[9] Döntését alapvetően az Ákr. 62-63. §-aiban foglaltakra alapította.

[10] Megállapította, hogy az alperes maga is úgy ítélte meg, hogy a tényállás tisztázásához szükséges a felperes nyilatkozatának bevétele, ezért a nyilatkozattételre felhívó végzés átvételét követő, az alperes által meghatározott határidő leteltének bevétele nélkül nem hozhatott volna határozatot. Ezzel pedig az alperes korlátozta a felperes nyilatkozattételi jogát, amely az Ákr. 63. §-ában foglalt jogosultság. Kiemelte azt is, hogy jelen esetben nem az ügyintézési határidő lejártának van jelentősége, hanem annak, hogy ha az alperes a

tényállás tisztázása érdekében szükségesnek tartja az ügyfél nyilatkozatát, akkor az ezen nyilatkozat előterjesztésére előírt határidőt mindenképpen be kell várnia.

[11] Az alperes kimondottan a szakértői vélemény tekintetében hívta fel nyilatkozattételre a tényállás tisztázása érdekében a felperest, ezért a felperes elsőként az ezen nyilatkozattételre való felhívásra tett észrevételében hivatkozhatott először a szakértői véleménnyel kapcsolatos aggályaira.

[12] A megismételt eljárásra előírta, hogy az alperesnek értékelnie kell a felperes 2022. június 22-én kelt elektronikus beadványában foglaltakat. Amennyiben a tényállás további tisztázása szükséges, akkor az alperesnek meg kell tennie az ezzel kapcsolatos eljárási cselekményeket, ha pedig nem, úgy meg kell hoznia érdemi döntését.

A befogadás iránti kérelem

[13] Az ítélettel szemben jogszabálysértésre hivatkozással az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet kérve annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására, új határozat hozatalára utasítását. A felülvizsgálati kérelme befogadását megítélése szerint a joggyakorlat egységének, továbbfejlesztésének biztosítása, a jogkérdés társadalmi jelentősége és az ügy érdemére kiható eljárási szabályszegés indokolja a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont aa) ab) és ad) alpontjai szerint.

[14] Hangsúlyozta, hogy a bíróságoknak a jogértelmezésük során meg kell felelniük az ítélezéssel szemben támasztott alkotmányossági mércének is. Márpedig mérlegelést igénylő helyzetben ennek akkor tesz eleget a bíróság, ha a rendelkezésre álló tények figyelembevételével komplex vizsgálatot folytat le.

[15] A közigazgatási eljárásban az ügyintézési határidők betartásának garanciális jelentősége van. Ha a gyámhivatal az ügyintézési határidő figyelmen kívül hagyásával késedelmesen hozza meg döntését a kapcsolattartás körében, a gyermekek védelemhez és gondoskodáshoz való jogának sérelmét, illetve annak közvetlen veszélyét idézheti elő. Az eljárás méltányosságának és tisztességességének alapvető feltétele, hogy a hatóság a rá irányadó határidőt megtartsa.

[16] A Kúria állásfoglalását kérte abban a kérdésben, hogy befejezhető-e az ügy érdemben, ha az ügyfél passzivitása miatt az eljárási határidők betartása nem lehetséges, a nyilatkozattételi jog mint ügyféli jog sérelme megfeleltethető-e a tényállás teljes felderítési kötelezettsége sérelmének. Azaz, hol húzódnak a határai az Alkotmánybíróság által elvárt alkotmányos követelménynek, azt milyen körben kell alkalmazni, milyen konstellációkat fed le a gyermek mindenek felett álló érdekére figyelemmel.

[17] A Kp. 118. § (1) bekezdés a pont ad) alpont körében előadta, hogy az eljárás bíróságnak a Kp. 78. § (4) bekezdése ismeretében figyelmen kívül kellett volna hagynia azokat a felperesi állításokat, amelyeket a megelőző eljárás keretében nem terjesztett elő. Ugyanakkor hangsúlyozta, hogy a felperesi nyilatkozat tükrében sem született volna más döntés.

A Kúria döntése és jogi indokai

[18] A felülvizsgálati kérelem befogadása nem indokolt.

[19] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[20] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés
miatt indokolt.

[21] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet – az alperes befogadási kérelmében megjelölt indokok mellett – a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt valamennyi befogadási ok alapján megvizsgálta, és megállapította, hogy a befogadás feltételei nem állnak fenn.

[22] A befogadásról szóló döntés azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek intézésében is elláthasson jogegységi funkciót. Ebből következően a befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia. Önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére való hivatkozás nem alapozza meg a befogadást.

[23] A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása – a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont – érdekében a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a jogerős határozat olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn.

[24] Alapot adhat a felülvizsgálatra az is, ha a jogerős határozat által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat ugyan kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel már nem támogatható.

[25] A Kúria megítélése szerint sem a jogerős határozat, sem az alperes felülvizsgálati kérelmében nem vetett fel olyan, az ügy érdemét adó elvi jelentőségű jogkérdést, amellyel kapcsolatban a bírói gyakorlat nem egységes, illetve nem valószínűsíthető, hogy jelen ügy kapcsán a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, a jogegység megbomlásának a veszélye állna fenn, ilyet a Kúria sem tárt fel jelen ügyben. Az elsőfokú bíróság ítéletében részletesen indokát adta döntésének, kiemelve, hogy nem az ügyintézési határidő lejártának van jelentősége, hanem annak, hogy az alperes a tényállás tisztázása érdekében maga tartotta szükségesnek az ügyfél nyilatkozatát. Ebben az esetben pedig a nyilatkozat előterjesztésére előírt határidőt mindenképpen be kell várnia. Jelen esetben nem

értékelhető az ügyfél passzivitása sem, mivel az elsőfokú bíróság megállapításai szerint a felperes határidőben tett nyilatkozatot a felhívó végzésre, az alperes azonban annak bevárása nélkül döntött.

[26] Társadalmi jelentőségre alapozott oknál fogva – Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpont – a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor van helye, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége miatt indokolt. E befogadási feltétel azt követeli meg, hogy a döntés a társadalom szélesebb körére – legalább áttételesen – jogi hatást gyakoroljon. Jelen ügy a jogalanyok széles körét sem közvetett, sem közvetlen módon nem érinti, rájuk semmilyen formában nincs kihatással. A Kúria továbbá nem észlelte a felülvizsgálati kérelemben foglalt jogkérdések tömeges számban történő előfordulását sem. A jelen ügyben hozott határozat kapcsán ezért társadalmi jelentőséget nem tartott megállapíthatónak.

[27] Az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárása kezdeményezésének szükségessége sem merült fel, ennek hiányában a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ac) alpont alapján sem volt befogadható a felülvizsgálati kérelem.

[28] Az alperes előadása alapulvételével a Kúria megvizsgálta a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja alapján történő befogadás lehetőségét is. A felülvizsgálati bíróság hangsúlyozza, hogy a befogadással érintett végzésében a jogorvoslati kérelem által taglalt eljárási jogi és anyagi jogi jogszabálysértésekről nem foglalhat állást, arra ugyanis kizárólag a felülvizsgálati kérelmet érdemben elbíráló, az eljárást befejező ítéletében vagy végzésében kerülhet sor. Az elsőfokú bíróság a döntését nem a felperesnek az ügy érdeme körében tett állításaira, hanem az alperes lényeges eljárási szabálysértésére alapította. Az ügy érdemében (a kapcsolattartás korlátozásának jogszerűsége) nem foglalt állást.

[29] A Kp. 117. § (4) bekezdés második mondata alapján a 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti befogadási ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér.

[30] Az alperes nem hivatkozott olyan, a Kúria által közzétett határozatra, amely indokolta volna a felülvizsgálati kérelem Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja alapján történő befogadását.

[31] Az alperes felülvizsgálati kérelme felsőbbbíróági iránymutatást igénylő kérdést nem vetett fel, ezért a Kúria a rendkívüli jogorvoslati eljárásnak minősülő felülvizsgálati eljárás lefolytatására nem látott indokot.

[32] A kifejtettetekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdése értelmében megtagadta.

Az alkalmazott jogszabályok

[33] Kp. 118. § (1) és (3) bekezdés

A döntés rövid tartalma

[34] *A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) és ad) alpontjaira alapított felülvizsgálati kérelem befogadásának nem volt helye, mert a megjelölt jogkérdések tekintetében a joggyakorlat kialakult és egységes, nem tapasztalható a körülmények olyan változása, amelyre tekintettel annak követése nem támogatható. A felvetett jogkérdések különleges súlya,*

illetve társadalmi jelentősége, illetve a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés okán sem indokolt a felülvizsgálati eljárás lefolytatása.

Záró rész

[35] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

[36] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadása tárgyában a Kp. 118. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül határozott.

Budapest, 2023. január 11.

Dr. Sperka Kálmán s. k.

a tanács elnöke Dr. Gyurán Ildikó s. k.

előadó bíró

Dr. Farkas Katalin s. k.

bíró

Dr. Sugár Tamás s. k.

bíró

Dr. Bérces Nóra s. k.

bíró